

Norsk vannforsyning — handlingslammelse?

For ca. 15 år siden tok Miljøverndepartementet initiativ til å få utarbeidet en Stortingsmelding om norsk vannforsyning. Før dette initiativet ble tatt hadde allerede Helsedirektoratet fått signaler fra Folkehelsa om at en stortingsmelding burde utarbeides. Intet skjedde i Helsedirektoratet.

Vi kjenner utfallet av initiativet. Kort sagt, intet *vesentlig* skjedde.

Helsedirektoratet mottok i 1984 en omfattende utredning om vannverksberedskapen i Norge, hvor det i en handlingsplan var beskrevet ulike tiltak. Den lille oppfølgingen som har skjedd har i liten grad vært initiert av Helsedirektoratet/Sosialdepartementet.

Den aktive holdningen som Helsedirektoratet/Sosialdepartementet utviste i 1970-årene er historie.

Det har ikke manglet på verdifulle forslag opp gjennom årene for å få bedret forholdene på vannforsyningssiden. Forslagene har bl.a. omfattet forvaltningsmessige endringer og bruk av virkemidler — særlig økonomiske — som et incitament for vannverkseierne til å gjennomføre forbedringstiltak.

Intet av betydning har skjedd.

Folkehelsa går jevnlig ut i massemedia og informerer om hvor dårlig det står til med norsk vannforsyning. De mener at det er store «mørketall» når det gjelder vannbårne sykdommer i Norge, og at flere hundre tusen sykedager pr. år skyldes drikkevann. Vannet er forøvrig brunfarget og ellers dårlig i svært mange vannverk. Da er spørsmålet, hva gjør rette vedkommende med dette?

Det har vært arbeidet med revisjon av drikkevannsforskriftene i en årrekke. Enda foreligger de ikke. Er det den uendelige diskusjonen om hvem som skal ha det overordnede ansvaret for vannforsyningen som ligger bak?

Det har vært pekt på behovet for økonomiske virkemidler i en årrekke. Intet skjer. Det var ventet at statsbudsjettet for 1994 skulle innvarsle en ny giv. Det skjedde ikke.

Fra flere hold er det pekt på behovet for å forholde seg aktivt til EF's direktiver på vannforsynings siden, *ikke* p.g.a. EF, men p.g.a. *norsk næringsliv* som virkelig kan få merke negative reaksjoner i sin eksport. Intet har skjedd på flere år før vi plutselig får en interdepartemental arbeidsgruppe som på noen få måneder skal se på dette spørsmålet — så vidt vi forstår. Det sies at Statsministeren selv har tatt et initiativ. Hurtigarbeidende utvalg — innstilling før jul. Vi har hørt det før — hva skjer deretter?

Norsk Vannforening synes den holdningen forvaltningen inntar er betenkelig. Det er nå på tide at saken løftes opp på et høyt nivå i Regjeringen, og at det blir tatt initiativ til å få ryddet opp i virvaret, maktesløsheten og passiviteten. Man bør få etablert *en* instans som disponerer virkemidler slik at man kan få det løft som er påkrevd.

I denne statlige passiviteten er det meget prisverdig at kommuner alene eller i samarbeid forbedrer sin vannforsyning. De har gitt opp å vente. Men de har synspunkter rundt i kommunene som forvaltningen bør merke seg. Kanskje burde man nå ta kontakt med alle aktørene i saken, også vannverkseierne, konsulentene, leverandørene, forskerne og ikke minst brukerne som alle er en stor gruppe mennesker med betydelig ekspertise. Norsk Vannforening er gjerne behjelpelig med å finne frem til personer som kan bidra konstruktivt.

Norsk Vannforening har hatt vannforsyning på sin dagsorden i hele sin levetid og vil fortsette med det.

Foreningen ser frem til handlingsplanen som vi håper blir resultatet av innstillingen før jul, og deltar gjerne med faglige, konstruktive innspill.

NORSK VANNFORENING